

Teresa Gimpera, la Ben Plantada

Teresa Gimpera Flaquer (Igualada, 1936), actriu, model publicitària i mestra de models. Va ser la musa cinematogràfica de l'Escola de Barcelona, i hauria pogut inspirar, de forma molt adequada, les glosses enamorades i estrictres de don Eugeni d'Ors a Teresa, la Ben Plantada.

Vostè està segura que durant la seua estada en la colònia de refugiats del pas de Calais no la van canviar per una escandinava?

—¡¡No!! No em van canviar, perquè el meu pare és igual que jo. Ens assemblem molt físicament.

—¿Van represaliar els seus pares?

—No. Els meus pares eren mestres. I eren republicans. A causa d'això, el meu pare va anar a parar a un camp de concentració, i la meua mare es va fer càrrec d'una colla de nens orfes espanyols a França, al pas de Calais, en un hotel habilitat per a refugiats. Jo vaig tornar quan va començar la guerra mundial, però parlo de records confusos o de comentaris que posteriorment he sentit a la família—l'única cosa que recordo és que vaig veure el primer paraigüa de la meua vida a Calais—. Represàlies, no, però la meua família tenia molta por. Nosaltres vam tornar primer, i a l'any va tornar el meu pare.

—¿Què li queda per anunciar, senyora Gimpera?

—Molt poques coses. Durant l'època de model crec que vaig anunciar tot el que es podia anunciar. Poster en aquest moment hi ha més tecnologia i ha crescut el mercat publicitari, i per tant, hi ha noves coses que jo no he anunciat: un fax, un ordinador...

—¿De totes les coses que ha anunciat, n'hi ha alguna que ho ha fet amb convicció?

—Precisament això s'està discutint ara molt. Per exemple, a Anglaterra tots els models són actors. Jo sempre he cregut que en la professió de model s'ha de ser actor. Jo, quan ha-

via d'anunciar una cosa, mirava a quin públic anava destinat, i després, la tècnica era convèncer-me i actuar.

—¿Però vostè se les creia, aquelles coses?

—Home, me les havia de creure. Era la meua feina en aquell moment.

—¿La primera cosa que va anunciar van ser les mitges Rodiflex?

—No, ¡ui!. El primer anunci que vaig fer era de cerveses del nord, era un calendari i no me'n recordo ni de la marca.

—¿I l'última?

—Les ulleres de *General Óptica*, d'aquesta temporada passada. Quan comences, tot és una corba molt divertida i molt estranya. A mi, al principi, tothom em reconeixia pel carrer com la *xica de la tele*. No sabien ni com em deia, però era la imatge coneguda. Després, vaig començar a fer cine i televisió i vaig començar a ser popular pel nom. I ara em passa que em coneixen per la veu; sobretot, els taxistes. És la corbatura màxima.

—¿Què feia abans de fer publicitat?

—Primer, ajudar la meua mare a l'escola. Devia tenir 16 anys o així. I després, ja de casada, vaig fer traduccions simultànies del francès a l'espanyol. Jo estava molt lligada al grup de francesos de Barcelona i parlava el francès correctament. Van ser els primers diners que vaig guanyar.

—El cine, en el seu cas, va ser producte de la publicitat, ¿no?

—Sí. Jo vaig fer publicitat per casualitat: un dia vaig anar a esperar el meu marit—ara exmarit— a l'empresa on treballa-

"Se m'associa a la *jet* pel físic. Sempre em veuen amb aquesta imatge de rica i estrangera. En cine podia fer de tot menys d'espanyola i pobra. Em passa des de sempre i jo no hi puc fer res: tinc una imatge indestructible. El meu primer marit, quan em va conèixer, es pensava que jo era multimilionària. Després va descobrir que no, que els meus pares eren mestres, que érem una família de classe mitjana".

va i els del departament de publicitat es van fixar en mi, perquè, segons ells, tenia pinta d'estrangera. I ja, sense adonar-me'n, vaig passar a fer publicitat. I a finals dels anys seixanta tenia una popularitat tremenda com a model. I va passar que la gent del cine va voler treballar amb mi. De fet, la primera pel·lícula, *Fata morgana*, va ser feta expressament per a mi.

—¿En la seua època de model publicitària va tenir algun problema amb la censura?

—No recordo que hi hagués censura.

—Una dona, per exemple, no podia beure conyac. Només oferir-ne.

—Això no ho sé, però jo vaig anunciar el *Licor 43*, que mai més no l'he tastat, perquè clar, a cada presa m'havia de mullar la boca, i després de vint-i-cinc preses havia agafat una castanya considerable.

—Vist des de l'actualitat, ¿què li fa més pena, els anuncis de melmelada o les pel·lícules de Pedro Masó?

—Es curiós: jo, amb Masó, em vaig barallar molt —vam tenir un problema molt gros per una entrevista—, i ara, vist des de la distància, aquelles pel·lícules que vaig fer de tan mala gana als anys 60 o 70 penso que passaran a la història del cine espanyol. Jo pensava que eren horroroses, i evidentment ho són, i ara fins i tot quasi em diverteixen.

—Explique'm per què es va barallar amb Masó.

—Jo tenia una exclusiva amb ell, segons el qual havia de fer tres pel·lícules a l'any de les que ell produïa. I va arribar un moment que no em deixava ni

llegir els guions. Que havia de firmar sense saber quina pel·lícula anava a fer. Ja era un problema de xantatge, pràcticament: m'hi obligava perquè teníem una cosa firmada. I Baltasar Porcel va venir a fer-me una entrevista i em va sortir tota la mala cosa que portava dins. Va sortir publicat mentre jo era a Roma, a punt de tornar per començar una pel·lícula, i vaig rebre un telegrama que deia: "No hace falta que vuelvas. Contrato rescindido".

—*¿Es cert que li va fer un boicot?*

—Sí. Vaig estar pràcticament un any sense que em donessin cap paper. No em telefonava ningú i jo no sabia per què. Fins que un dia va venir un director argentí i m'ho va dir. Però després Masó em va tornar a buscar.

—*¿Vostè de menuda què volia ser?*

—Avia, iaia. Perquè veia la meva àvia com un personatge molt mitificat a casa. Era una dona molt guapa, molt activa... Com que els meus pares treballaven, ella portava la casa i a mi m'entusiasmava poder fer allò algun dia. Fer el dinar que tu vols, anar a comprar, manejar els diners, organitzar la casa... Com que no ho he fet mai, és l'assignatura que em queda pendent.

—*¿I de gran, que vol ser?*

—Ara dic que mestressa de casa, perquè àvia ja ho sóc.

—*¿I per què no és mestressa?*

—Perquè he de treballar. No puc viure de renda, per més que la gent es pensi que sí.

—*¿Per això va muntar una gelateria?*

—Bé, jo al 78 vaig decidir que prou de cine. N'estava fins als nassos. Damunt, va coincidir amb l'època del *destape* i jo vaig pensar que haver d'ensenyar el cul a la meua edat per a guanyar-me la vida era massa. I sobretot, que els guions eren una mica com els de l'època de Masó. I vaig tenir la sort de fer una pel·lícula

tan dolenta —*La ocasión o La gran ocasión*, no recordo— que vaig decidir quedar-me a casa.

Llavors el meu company, que vivia entre Roma i Barcelona, se'm va solidaritzar i vam decidir anar a Begur, a començar una aventura molt vàlida. A Begur, la vida em durava molt més. I a l'any o any i mig vam decidir que havíem de fer alguna cosa, perquè de renda no podíem viure. I vam muntar la primera gelateria de Begur, que en aquell moment no n'hi havia cap. Després vam muntar un restaurant i un bar, que el bar és l'única cosa que mantenim.

I després d'uns anys d'estar a Begur, vaig pensar que no era moment de retirar-me del tot. I em van proposar anar a una productora de pel·lícules comercials, el Grup Films, que fa molts anuncis. Vaig estar dos anys treballant amb ells, portant la part comercial, viatjant per tot Europa, intentant vendre les cintes i fent connexions a l'exterior.

xions a l'exterior.

—*¿Es d'ací que va passar a muntar l'escola de models?*

—Sí, un dia em va telefonar una amiga i em va explicar que volia muntar una escola de maniquís. Vaig pensar que era un món que jo coneixia i que per què no. Ens vam embarcar, però amb la condició que fos escola i també agència. I ja fa tres o quatre anys que funciona.

—*¿Quines coses explica a la gent que vol ser model?*

—Que aquesta és un professió seriosa i que no passen coses si no vol. Com en totes les professions: que les secretàries lliguen amb el *jefe*, que les infermeres lliguen amb el metge... depèn d'un mateix. Jo he estat model molts anys i no m'ha passat res que no hagués volgut.

—*Un model, ¿naix o es fa?*

—S'ha de fer. S'ha d'ensenyar. Quan jo vaig començar no en tenia ni idea i qui em va fer la metamorfosi va ser Leopold

Pomés, que en aquell moment era el millor fotògraf de l'estat. Això, quant a publicitat. I com a maniquí, Pertegaz, que em va ensenyar a caminar. Ara: això és impossible si no tens un mínim d'intuïció i cultura. —*¿Quant de temps costa fer una model?*

—Els cursos que impartim són de quatre a cinc mesos. Però aquí només ensenyem les bases (fotografia, perruqueria, pasarel·la, mímica, interpretació, maquillatge...), i el que més fa a una model és, sobretot, la pràctica. Quan surten d'aquí han de fer molts quilòmetres sobre la passarel·la per tal de convertir-se en una bona maniquí.

—*¿Quines són les mides que ha de tenir una model perfecta?*

—D'alçada ha de tenir, com a mínim, 1,72 —jo faig 1,71 i ja sóc baixa—, i màxim, 1,80. De pes, si té una alçada d'1,76, ha de pesar entre 54 i 56 kg, i tenir una talla de 38-40,

màxim. I per donar-te unes claus, 90 de bust, 64 de cintura i 93 de maluc.

—¿I per als homes?

—¿D'alçada? 1,90, mínim. Nosaltres tenim més problemes amb nois que amb noies. Trobo que hi ha més dones altes que homes, almenys que vulgui dedicar-se a aquesta professió. Clar, i els que ens arriben estan a les portes de la mida. Estem parlant dels maniquís, perquè els models de publicitat poden tenir 1,60. Els maniquís han de tenir un cos ben proporcionat, i espatlles amples, sobretot.

—Segons em consta, vostè s'ha esforçat molt per dignificar les escoles de models, ja que moltes d'elles no són sinó pantalles de prostitució.

—Suposo que a partir de l'any que ve ja sortiran unes normes de la Generalitat, i no tothom podrà muntar una escola de models. Ara mateix tu pagues els drets de no sé què i ja està. Ningú et ve a investigar què

fas realment aquí dins. Clar, això fa molt de mal a la professió. A l'any que ve, com a mínim, s'exigiran unes normes i sabràs exactament qui hi ha dins aquesta escola, quin professorat hi ha i quina classe de gent hi va. Perquè fins ara dir model era com sinònim d'això... de puta.

—¿El seu ros és natural?

—No, aclarit. Això (*mostra els pèls del braç*) és el meu color natural, ha, ha. Que és un no tan ros.

—¿Com s'ho fa per a dur l'edat amb tanta elegància?

—Quan em dius això, ni que fos Matusalem. Jo faig molt poc. Ni *liftings* ni liposuccions: l'única cosa que m'he arreglat són les dents, perquè tenia una separació i en les fotografies quedava fosc. Vaig molt atabalada i no tinc temps ni per a anar al gimnàs. Hi ha dies que treballo 16 hores o més, perquè em costa anar a coses socials, tot i que procuro reservar-me al màxim.

—Vostè diu que no pot deixar de treballar per a viure. En canvi, sempre se l'ha associat a la jet...

—Sí, però això és pel físic. Ara mateix estic rodant una cosa per a televisió i faig de senyora súper rica i súper elegant. Sempre em veuen amb aquesta imatge. En cine podia fer de tot menys d'espanyola i de pobra. Tu em veus ara com vaig; no vaig vestida de senyora rica, però tinc una imatge indestructible. Em llevo de matí i ja tinc aquesta pinta. No hi puc fer res. Em passa des de sempre. El primer marit es pensava que jo era multimilionària. Després va descobrir que no, que els meus pares eren mestres, una família de classe mitjana.

—Hi ha qui diu que vostè s'ha fet molt cínica.

—És com això d'aparentar ser rica. Els qui no em coneixen em veuen distant i altiva, però sóc normal.

—¿Com és que s'ha casat

ara?

—Perquè ja em tocava, ¿no?, després de 24 anys de viure junts. ¿Saps què passa? Que jo ja m'havia casat, però Craig Hill, el meu marit, no. I era ell qui volia que ens caséssim: jo no ho he demanat mai.

—¿Vostè creu en el matrimoni o no?

—Es fa exactament el mateix amb papers o sense. Els papers, sobretot, serveixen per als matrimonis molt rics, per a assegurar uns interessos. Als Estats Units hi ha dones que tenen per professió casar-se i divorciar-se, i fan fortunes. Però si et cases amb una persona que és com tu, és absolutament igual.

—Per a acabar, si no és massa indiscreció, ¿on va de viatge?

—És molta indiscreció, però vaig a Egipte, a Kènia i després a les Seychelles, per a notar que estàs de viatge de noces.

Miquel Alberola